

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium
Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias
Vincentii Caraffa, Societatis Iesu Praepositi Generali,
Tomvs ...**

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partitum Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Exercitium septimum De Mortificatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

EGO ZAIA ALI
EGO ZAIA ALI

EXERCITIU SEPTIMUM.

De Mortificatione.

CAPUT I.

*De Necessitate & Excellentia Mortifi-
cationis.*

Nihil est in mundo, quod magis ^{debet} ten-
tur, devitatur, & fugitur, quam ^{debet} suus
suiipsius abnegatio & mortificatio
contra eam nihil dignus amore, audet
& prosecutione. Mortificatione
vera mater filii suis omne verum bonum desiderium
curatq; regulat nostras cogitationes, affectus, & con-
rectificat intentionem, pulchram animæ imaginem
format, pristino eam restituendo statui, veterem
& spoliat hominem, novo induens, ac veram genitum
animam, & non ingenerat.

Peccatum, uti nulli dubium est, unica ac ^{in exterr-}
tione unum nostrorum malorum extitit causa: per tristitia
noi: vitâ gratiæ, mediante culpâ, ac debiti ^{penitentia} am-
rum subordinatione, concupiscentie mediante anima &
At sanctum mortificationis exercitium tot animas,
malorum uticum: emedium est. Siquidem, in hoc: E
per baptismum restituatur gratia; atramea deordinata,
appetitus inferioris refrenanda ac regulanda quoddead
mortificationem, & suiipsius victoriam. Unum bona: &
cato jure merito appellari potest complementum in quoat

simi, & iustitiae originalis supplementum: supplet
inque, quod deest in baptismo, mitigando somitem,
quodammodo fungendo officio iustitiae originalis,
et non cum tanta perfectione. O sancta & benedicta
artificatio! Venerunt mihi omnia bona pariter cum Sab. 7.

IU
M.
ne.
bitumano: Venerunt mini omnia bona paruer cum Sav. 7.
4. Venustigium, quo ab aliis discernuntur legitimi
Dei, dignum vexillum, sub quo Christi crucifixi
ilitant pugiles, arrha certissima æcclæ gloria,
redisjubilum, gaudium conscientia, serenitas men-
s, amicitia & filiatio Dei! O quam digna, quam
alicta, quam pietiosa es in te: psa! Beatus, qui te
vereatur, beatus, qui te ut Regnam adorat, ut Ma-
rem obseruat, ut Sponsam amplexatur! Me tibi offero
holocaustum, dedico in sacrificium: in perpetuum
bi confero, corpus, animam, sensus, potentias, cor,
tem, vitam, mortem, esse, vivere & operari.

*Verum, quâ de causâ tantum bonum exulaat à mundi
otitiâ Sapientia absconditâ, thesaurus invisus. Di- Eccles 2.
unt malum bonum, & bonum malum : & diligunt Isa. t.s.*

magis agit uerba tenbras, quam lucem. Respondeo, imaginem
vitae, quam fuis & mortificationis è parte lumini opposita in pi-
conspicere tendam esse: sūa quinque noctes oratione dulce aspectu-

non sicut amare: sed quippe non est praedita luce, aspectu
amoris, auctoritate differenti ab illo, quem extrinsecus commun-
icatio nata. Lumen hujus pictura sancte fidei lumen est;

*m dehinc undus autem lumine sensus eam inspicit. Tria in
fectus & contiger mortificatio : afflictionem externam,
& imaginem internam , & effectus . Quod madmodum*

*etiam internam, & effectus. Quemadmodum
medicina (& est exemplum Doctoris Angelici) ha- D.Thom.
bet in lemaritudinem, virtutem productivam, & effe-
ctum suum. s. f. s. f. s. f. s. f. s. f. s. f. s. f.*

*Etiam laniatus: Sensus solummodo habet, & persistit
in externâ apparentiâ afflictionis: fides internam penit-
entia: gratia virtutem & effectus. Considera, quod tametsi ex-*

al: & effectus. Considera, quod rametli ex-
pedientia amara sit mortificatio, virtus tamen eius interna
edantem mira & stupenda est ad purificandas & sanctificandas
animas, illuc efficitur, ut in aliis.

*tot famosus apimas, illiusque effectus gratia & gloriae inæstimabiles
idem, iunt: Et hoc est maximum mysterium Divina Provi. 2. Cor. 12.
eo deo non dentis, asserit S. Doctor, scire mysterium Crucis:*

... , auctor S. Doctor , scire mysterium Crucis :
ulanda est quod eadem res sit vitanda , quia mala : appetenda , quia
Unus bona : & vitanda , quantum judicat Iesus : appetenda ,
mentem in quantum res fit iudicata .

I 3 De

Digitized by srujanika@gmail.com

I 3

De

S Bern. ser. De Christo dicitur: Aliud evertitur, aliud
7. incant. nigrum sensus renunciat, fides candidum
probat. Unde de scipo aiebat: Videris
Ps 30. v. 12. ut legit Hebreus, & fugerunt a me. Ha
perties Christi sponsi. ut sensus subterfugia
oculis fidei se manifestet & patet faciat. Ede
Sponsa tuae conditio est: extrinsecus oculi
carnalibus obscura & deformis: gaudet
pulchritudinis spirituali, videlicet, oculum
paret.

Hoc est verum signum dividens & dilen
lucis & nisi nebrarum, servos Christi a terrena
*Illi oculo fidei aperto contemplantur invi
grauæ, quæ mortificatione complicitu
acquiruntur: hi vero non nisi sensus ope
culum illud duntaxat intuentur, quod debet
*in cruce.**

Ehæc est scientia iustus & sanctis proprieta
re & penetrare occultum Crucis mysterium:
mundo stultitia est, astutum velut altissimam
pietatem, idque ipsummet crucis nomina in
braçis indigitat.

Apostoli ante Christi mortem fugiebant
post adventum Spiritus Sancti eandem deli
& ultrò appetiebant. Mutatio hæc novitatis
descendente exorta fuit, per quod aptabam
gnoscendum Crucis pretium, cui pariter am
venit constantia SS. Confessorum, nec non su
fortitudo Martyrum.

S. Adreas Apostolus ardentissimè Crucem
ravit, amplezatus est, rogavitque efficaciter
ab eâ se moveretur, deponereturque, hanc oculum
quam ipse metu insinuabat: Quia virtus
*In ejus vi- agnori. Et N.S.P. Igoatius, cum Salmantica
 p. vinclis oneratusque caenis, quibus danegi
 sonis, eisper litteras compatiens, respondens
 rum se mirari, Crucis mysterium illius seculum, &
 gloria ibi sauros in illis inclusos ignorare.*

In vero cœlestique lumine sancti perlustrabam
 priam Mortificationem, non tanquam expropria

negationem, annihilationem; sed paupertatis mortificationem considerabant veluti æternae gloriae posse: afflictionem carnis tanquam cœli delicias: opus voluntatis abnegationem sicuti possessionem usurpationem voluntatis Divinæ.

Magnificiæ negationis species est, inquit Tertullianus, perdere parum, ut multum lucteris: *Species regenerationis est, aliquid amittere, ut majora lucerto:* Mart. c. 2.

ridetur momentaneum hoc & lete terrena eujusdam

*oluptatis, & acquirere eternum gloriae pondus: dis-
uerte à vita sensuali & terrena, & consequaris spiri-
talem & cœlestem: spoliare te humano statu, ut su-
perioris Divino: omnibus se privare, ut omnium
potius domino: annihilari in seipso, ut Deificeris
Deo.*

Ex dictis certissimâ eruitur consequentia, nihil in hac
vita nobis rem hanc in ve: olimine Divino consideran-
tibus dignius, magis necessarium, & utilius esse ipsâ
mortificationis gratiâ.

Resigna est, imò dignissima: quia est conformis
omni recte rationi, humanae & Divinæ: *Inter potentias,*
doce S. Thomas, *debet esse ordo, & perfectior dirigere p. 1. q. 7. a. 4.*
imperficiorem. Ergo voluntas superior debet guber-
nare & regere inferiorem, idque mortificatione mediâ,
sibi subordinando & subiicendo istam.

Hanc ecclesia pro statu naturæ corruptæ, in quo re-
pentitur liber appetitus sensuivus sine freno justitiae ori-
ginalis: ergo media mortificatione refrenandus, regu-
landus, ac rationi subdendus est.

Est uthis, quia est donum Dei, donum donorum,
magnes omnium donorum, & gratiarum Dei. Ope &
subsidio Crucis & mortificationis, ait S. Petrus, quod 1. Pet. 4.
est honorâ, glorie & virtutis Dei, & quiete ejus spiritus,
super us requiescit. Quantum gloriae, honoriis, vir-
tutis, quantum ex donis Spiritus, quanta insuper bona,
sive gratiae, sive gloriae, benignissimus Deus clargici
potest, ea abundantiter nobis communicat mediante
Cruce. Et per hanc, & solum per hanc, suas Deus distri- S. Ansel.
buit gratias.

S. Bonaventura de vita Christi. Quædam Dei famula frequenter rogabat: In se ut se ei dignaretur manifestare; & ille ei dixit: paruit in specie infantuli in fascis acutis habitu involuti, ita, ut sine sui laetione & persternatione plum attingere nequ verit. Unde coelitus in calice non aliam nisi hanc superesse viam iuvenerit auctoratum: transire per spinas, nimurum, per te pri viam Crucis & mortificationis. Quapropter Iubilus S. Franciscus Xaverius de medio perfectionis suæ, rendæ interrogatus, hoc dabant responsum: Recipio ipsum. Et cum rogaretur, cui semper idem ipsa: Opus subiungebat: Quia hoc tantum adiutorium ex optimis tuis, nostro Ignatio.

Et hæc satis de excellentiâ & necessitate mortificationis. Modò breviter subiunguntur variatio colectionum genera.

C A P. II.

De Gradibus Mortificationis.

Bernardus de Bapt. 188 Quidam modum peccati inquinamentum est. Tagio universalis est, quæ totum hominem etasque ejus inficit partes: Totum infectat anima, & lex peccati in omnibus membris invenitur. Eundem modum remedium universale, infectaque tibus conforme sit, necesse est. Septem gradus mortificationis distinguere possumus.

Primus gradus est mortificatio corporis, secundus sensuum, tertius passionum, quartus memoriarum, quintus intellectus, sextus voluntatis, septimus & ultimus spiritus.

Hæc est scala septem graduum è terra ad celum pertinens: quam cum anima confundit, & se magis magisque se purificat, egreditur ex seipso. Deum se transformat. De ejusmodi anima ait Paulus: Ascensiones in corde suo disposuit. Ascensus pro mortificationis.

Psal. 83.

gabat Deum scalam illam, quam vidit Jacob, quæque stabant super Gen. 28.
ille cœlum, sed cacumen ejus cœlum tangebat, contem-
naturum hababat sanctus Patriarcha cœlum apertum, Angelos
& postulantes & descendentes, & Deum innixum scalæ mortifi-
cationis, quæ nobis sitius demonstrat effectus. Etenim,
in primis prius bonis terrenis, bona tibi exhibet cœlestia:
apropter lubitibus te à conversatione & familiaritate homi-
norum, angelorum tibi suppeditat confortum: si à
nisi: recipio teleparas, Deo te coniungis in æternâ gloriâ.
demum. Opus sancte arduum, nec exiguae difficultatis nego-
ex optimis tuis, quod, cum sis gravatus corporis onere, tantisque
hostibus, tam interois, quam externis, circumvallatus &
cessante molestatu, scalam nihilominus ascendi ad eum difficilem
& variam condendere valcas. Sed audi, unde tibi expectandum
auxilium, unde sperandæ vites: *Beatus vir, cuius est au-* Psal. 83.
xillum ab te: ascensiones in corde suo dispositi: beatus, qui,
desipso diffidendo, totus confidit in Deo, & in succursu
Divino: Ascensiones dispositi, & ascendet facilissime ióni-
xus Omnipotentis suffragio, & in adjutorio Altissimi.
Ecce ab alcensu hujus scalæ exordiamur, de singulis gra-
dibus in particulari differemus.

De Primo Gradu,

Qui est Mortificatio corporis.

*F*ini proximus humani corporis, ut docet Angelicus, S. Th. I. p.
est anima rationalis, & operationes ipsius. Materia
cum est propter formam, & instrumenta propter operatio-
nes agentium. Ex quo desumitur finis, mensura, & modus
mortificationis carnis seu corporis.

Corpus debet esse subordinatum animæ, eique in-
strumenti instar inservire in suis operationibus. Quan-
do igitur corpus, resistendo animæ, huic sibi ponit
oblaculum & impedimentum, mortificandum, re-
gulandum & subordinandum est per jejunia, cilicia,
disciplinas, aliasque asperitates: *Non debitas, in-*
quit Bernardus, corpori voluptatem, sed sanitatem. S. Bern.

I 5

Et

Et quotiescumque nec hæc expedit salutem habet
præsentim animæ : neque sanitatem ; sed prius tam Am
sed afflictionem , seu laborem . Verum etiam apud con
Thom. de quispam dicendo : Timeo frangere caput mun
Kempis de incurrire debilitatem . Quid loqueris , tu pœnitentia
disc clausit parva , nos times magna ? timeo jejunium . Et San
giltas , times sollicitudines ? Non times in meum rayon
à Demonibus torqueri , à Regno Dic exclusus . Et pre
dem sententia persistit idem Sanctus Augustinus : Serm. 3. in ad fratres suos : Durum vobis via erit , fuit Sanctus .
Psal. Qui cum dicitur : Agite pœnitentiam ? Errat , si Secu
habitat. turie pœnitentia aliquando verbum asperum , sermonum ex
auditionem malam : ite maledicti in ignem nobilis
Galat. 5. Consideremus , quod ait Apostolus : Quem poter
homo , hac ergo metet . Quoniam qui seminatur ex cin
de carne & metet corruptionem : qui autem sem
Spiritu , de Spiritu metet vitam aeternam . Vnde Iohann
nes carnis mortis semina sunt , aeternorumque
tormentorum : afflictiones vero ac pœnitentia
ris semina vita sunt , & causa coelestium dulci
Philip. 4.3. Considera verba ista : salvatorem expectamus
minum nostrum IESVM Christum ; qui tunc
corpus humiliatum nostra configuratum corpori
tis sua . Si per pœnitentias corpus tuum atque
humiliatum , ac simile effectum est corpori
passo : præmium quoque simile erit ei , quod
corpus Christi recepit glorificatum . Et propri
tatem , dicit Nazianzenus , vult Deus animalium
corpori , ut conservum corpus suum post vita
mortificationem in sublimi collocet , nempe in
glorie .

Quando vero impotentia mortificandi corporis
vibus pœnitentis nasceretur ex defectu non ex
voluntatis , sed virium , vel propriæ naturæ defici
vel propter debilem complexiōem , vel propri
bitualem indispositionem ; in hoc inquam , cal
adsumt remedia . Primum est , ut pœnitentia
placide intermitantur , sed sicut iuxta vites te
cium Patris spiritualis ! quia mortificatio corp

saluti si non habet medium rei , sed rationis. Ad hunc modo p[ro]p[ter]eum Angelus in Regula S. Pachomij non prescribit communem quandam p[re]cepturam , sed cuiuslibet ieiunis arbitrio accipiendi talem , quae propriis conelponenter viribus juxta superioris directionem . Et Sancti Apostoli , qui communem habebant o[ste]nso[rum] & prædicationem (nos autem orationi Ador. 6. & predicationi instantes erimus) in sumendis p[re]ciousis conformabantur instinctui ac impulsu Spiritus sancti .

Secundum remedium est , ut defectus p[re]nitentiarum externarum suppletatur per interorem , ut potè nobiliorum mortificationem affectuum , passionum , potentiarum animæ . & præcipue per continuum exercitum & studium præsentia Dei. Murmuratione Pharisæi , & dicebant Christo : Quare discipuli Luc. 5. Ioannis ieiunant frequenter , tui autem edunt , & bibunt R[es]pondit Christus : Numquid potes filios sponsi , cum illi est sponsus , facere ieiunare ? Quæ verba exponit S. Thomas , dicens : Discipuli Christi non habebant opus ieiunare , quia præsenta Sponsi majorem fortitudinem illi dabat , quam discipuli Ioannis per ieiunium haberent . Quare contnuu[m] Christi præsentia , non solum æqualiter , sed etiam superabundanter supplet ieiunij defectum , exteriusque exterasque p[re]nitentias , quandoque non est voluntas Dei , ut te in illis exercitas : siquidem affectum erga corpus , ut potè omnis deordinationis & defectus originem tibi subtrahit : & facit , ut anima habuerit in corpore , tanquam hospes in hospio transiurus , non permanens ; veluti Intellit S. Aug. genita est in splendor , manus est intenta mortui ; at cor totum est intentum Deo : sicuti Angelus est in assumpto corpore , nascitur corpore , & fructus Deo . Idque Apostolus inferre volebat , dum corpus nostrum compellat ponine vestis : Nolumus exfoliari , sed supervestiri . 2. Cor. 5. Illud dominium , istamque facilitatem , quam ex- perimur in usu vestis nostræ , in servitio & usu corporis nostri quoque habere debemus .

De

De Secundo Gradu,

Qui est Mortificatio sensuum.

S. Thom.

Sensus ordinantur ad vitam & intellectum. & viuunt namque ad lucrandum & procurandum. Etum pro corporis sustentatione, & ad subiit alia species sensibiles pro celiendis operationib[us] in aliis. Ex quo cognoscetur etiam modus illos mortificare. Spectatum accedit pulchrum florem, suavem suam hominem, gustus delicatum & lipidum cibum: & h[ab]et sola delectatio: nec corpori nec animae utili tendere. sunt inordinati actus, & regulandi ac mortificandi sunt subtractione materia, aut mutatione sensus, cessa operari, aut operare propter alium bonum.

S. Thom.

Mendacium est peccatum, docent Theologici contra finem sermonis, qui est ore proficer, sentitur in corde, & qui mentitur, differenter loquitur, quod intelligit. Pari ratione usus est propter solam delectationem, erit abusus & peccatum, quia est contra finem sensuum.

Igitur ante operationem examina, quo ducantur: si delectatione, mortifica talis affectus utilitate & commodo animae, ut p[er] ea, quae sunt, pertingas ad cognitionem & amorem Creaturae, perge operari, talis enim operatio verget in gloriam.

S. Aug.

Noli considerare, monet S. Augustinus, dectionem, quam tibi sensus proponit, sed finem. Noli respicere ad delectationem; sed ad damnacionem. Considera, quantum venenum contineatur sub placido mali, & ex altera parte, quantum per secum offerat mortificatio & privatio istius delectationis. Sensus propter amorem Dei mortificati in hac vita pulchra omnium rerum creatarum visione gaudent in futura vita. Gaudebunt beata visione Humanitatis Christi. Gaudebunt totali & completa p[ro]p[ter] op[er]em.

objecti satisfactione: & oculus saturabitur visu, au-
ris auditu implebitur: & idem diecandum est de aliis
sensibus.

De Tertio Gradu,

Qui est Mortificatio passionum.

Appetitus sensitivi finis, juxta S. Thomam, est,
subiecti imperio rationis & voluntatis. Et cum S. Tho. 1.2.
homo sit compositus ex anima & corpore, secundum q.24.
utrumque appetitum, & superiore, & inferiorem, debet Psal. 83.
tendere in bonum: secundum illud quod dicitur in psal-
mo. *Comeum & caro mea exultaverunt in Deum vivum.*
Ex hoc signo passionem aliquam, aut bonam, aut malam S. Thom.
esse colliges: quando enim est antecedenter ad ratio-
nem, mala est; quando vero consequenter, vel per mo-
dum redundantis, vel per modum electionis, bona est.
Supposita hac doctrina, modus in mortificandis pa-
cerestatis servandus faciliter cognoscitur. Et est
hic, ut, nimirum, freno compescas, contineasque sub
disciplina appetitorum sensitivum, ita, ut non præveniat
rationem & voluntatem superiorum; sed ei submit-
tatur subiectio: ut que. In potentia ordinatis, docet S. i. p. q. 81.
Doctor, secundum movens non moveatur, nisi virtute c. 3.
primi motientis. Ergo appetitus inferior moveare de-
bet motus ab appetitu superiori, tanquam a primo mo-
vente. Hoc est pax & tranquillitas ordinis, quæ debet S. Aug.
regare in anima, & inter ejus potentias: voluntas
moveat motu à Deo; appetitus moveat motus à
voluntate: & sola voluntas Dei increasit movens
immota. Hoc est regnum Dei, quod intra nos est, Luc. 17.
quando Deus subiicit sibi omnia, & Deus est omnia in 1. Cor. 15.
omnibus.

In studio igitur propriæ abnegationis & mortifica-
tionis, principalis cura constituenda est in regulando
& mortificando nostrum appetitum, euæque rationi
& voluntati superiori subiiciendo: siveque Divinum
illud verificabatur oraculum: *Sub te erit appetitus tuus*, Gen. 4.
Et in

S. Bern. *E tu dominaberis illius.* Huic fioi multum ^{per} applicare & excitare appetitum sensitivum, ut Albertus gusterque illa objecta sensibilia, quæ sunt in qua erigendo ipsum per fidem ad sensibilia permanenterum æterna alterius vitæ, quæ perfecte expletur etus appetitum nostrum. *Si queritis, querite;* sed carum *quaritis.* Si queris & desideras objecta quinque quæ illa; non tamen in hæc, sed in altera in se sunt æterna. Si queris gustabilia, adorabis non temporalia & transitoria; sed æternam ^{verba} Hoc excitamentum appetitus utile quoque est servabuntas superior operetur perfectius & promptius ticus sensitivi co-operatione, veluti docet S. Thomas.

1.2 q. 34.
art. 3.

1. Cor. 15.

Eligit homo ex judicio rationis, affici aliquip ut promptius operetur, cooperante appetitu. Et cum homo hanc attigerit perfectionem, hinc efficiet statu Beatorum: quando seminatur corpus male & resurgit spirituale. Appetitus per se vilis est, ut hominem bestiis non reddat alibi. Ast quamvis potentia corporalis & materialis ijectata in anima & organo corporis materialis, talis nihilominus efficitur per virtutes & quiescunque subordinatur spiritui: cooperante ritui Sancto in acquisitione gloriae: & quando apponit affectum carni; sed cunctas refutat felicitias. Et quia hoc est opus omnipotentis maiestatis & efficacissima virtus gratiae: ideo à Deo auxilium, Deoque tecum Opt. Max. reddatur haec gloria.

De Quarto Gradu,

Qui est Mortificatio Memorii.

1. p. q. 70.
art. 4.

Memoria est thesaurus specierum. Recipit & servat species in usum intellectus: ergo relata illam. Mortificatio autem memorie accipienda ordinem ad intellectum.

multam. Turgida est memoria à phantasmibus, uti docet
vum, ut Albertus Magnus, ab illis, inquam phantasmibus,
æ sunt quæ sunt impertinentia, quoque impediunt, distra-
a permittuntque intellectum à sua propria operatione. Intelle-
xplicatim etiam debet se occupare in cognitione primæ veritatis,
erite; si earumque rerum, quæ sanctum Dei concernant obse-
objecti: quomodo & memoria easdem species huic fini necessarias
alteras in se coherget, necesse est.
adotabilis De sanctissima Virgine dicitur: Conservabat omnia Luc. 2.
l'atenua verba hac, conferens in corde suo. Reponebat, con-
que el seribatque in mente verba & facta spectantia ad Fi-
prompta lium suum: quasi ruminanda, & diligentius illa seru- Beda. ibid.
oces. In tanda.

De Quinto Gradu,

Rempe, de Mortificatione Intellectus.

Finis intellectus est proponere objectum voluntati. I. p. q. 82.
Unde per hoc, quod convenientia, aut disconve- a. 4.
nientia proponat objecta, iedetetur intellectus regula-
tor vel irregulatus: *Sicut dantur otiosa verba, inquit Conf. c. 8.*
Basilius, ita dantur otiosa cogitata. Quemadmodum
lingua mortificanda & continenda est ab omni verbo in-
conveniente, non ordinato à ratione ad Dei gloriam;
ita iuste intellectus.

De Sexto Gradu,

Videlicet, de Mortificatione Voluntatis.

Diphera est regula humana voluntatis, iuxta doctrinam S. Thomæ; ratio humana, & ratio Divina, qua est a. 6.
prima regula, & lex aeterna Dei, secundum quod est directrix.
vasmum humanorum adiutum in suos fines. Et sicut in Deo
ratio illa & conceptus quo concipi, quomodo sit creandū,
vocatur idæa; ita ille actus Dei, quo intendit, & deter-
minat, quomodo rectè operandum in ordine ad finem, q. 93. a. 13
dicitur

dicitur prima regula, & lex æterna: & hiscētind quia
formari debet voluntas humana. Hinc conformatio
nitur, quod voluntas nostra motus gratia. Verum
motus verò naturæ mortificare debeat: illamus g
primam & summam Divinæ Sapientiæ regalis & de
non Deispectant gloriam; bi nosipso, prop. Bernar
commodum respiciunt.

De Septimo & Ultimo Gradu;

Nimirum; de Mortificatione Spiritus.

S. Aug.
Theff. 5.

Homo tres habet partes, ut docet D. Augustinus
doctrinam Apostoli: *corpus, animam & spiritum*.
Spiritus est pars superior animæ, quæ dicitur
mata & elevata fide & gratia.

Hoc est summum mortificationis bonum, ut
ultimum promoveat perfectionis gradum, in
duntaxat purificatur anima ab omni inordinatio
sed etiam ab actibus bonis & regulis, in qua
proprij. O potentia Altissimi, & opus omnes
dens naturam! ubi voluntas libi ipsi renunciatur,
ut velit sine velle, ita quidem, ut voluntas
luntas, sacrificeturque Divinum illud oraculum
cabitur voluntas mea in eo: non sua, sed mea
vocabitur voluntas, non jam erit contaminata
voluntatis cum Divina, sed nostra pars vel
transformatio in voluntatem Dei, ad eum, ut
amplius sint voluntates moventes, sed una sola
nempè, Divina. Nobilissimam hanc mortificationem
abnegationem exercuit Christos in hocco, quando
Pater, non mea, sed tua voluntas fiat. Volebat
quamvis voluntas mea desideret mortem, &
tux se conformem; nihilominus renunciat
voluntati, esto etiam bona & sancta sit, ac via
ceproque mortem, non quia ita mea vult vol-

Isaia. 62.

Luc. 22.

bisce dñs q̄ia tu ita vis. Et hoc sufficiat pro scalæ nostræ
inc. complemento.

Verum, ut ad unicum solum principium omnes redu-
cuntur: illius gradus mortificationis, quibus contingit ascen-
sionis & descensus per hanc scalam (Quod, ex mente
propria Berardi Angelicum est, sit enim descensus ad ultimum
nolite annihilationis, & sit ascensus ad summum
deificationis deo.) Notanda est doctrina S. Thomæ
upra allegata: In potentia ordinatis secundum movens
non moveatur, nisi virtute primi moverientis. Primarius
motor in homine est voluntas rationalis, aliae potentiae
non moventes secundarii: ergo voluntas unita parti
sua superiori Spiritus, ut & prius ac summa regula
Divice voluntatis, tanquam Regina & Domina regere
ac gubernare debet corpus, membra, sensus, passiones
memoriam & intellectum: continendo ea a motibus
individuatis, prohibendo eis omnem alium motum
propositum, nisi sit coformis & ordinatus a motu regu-
lato voluntatis. Ad hunc modum docet Philosophus, De anima
quod primum mobile reliquias moveat inferiores sphæ-
ras; & in Regno politico Princeps sibi subordinatos
moveri officiales.

Huc igitur considera, anima mea, qualis erit cordis
illius felicitas, quod mediante hoc sancto mortificationis
costitutus exercitio ad tam beatum pertingeret statum,
ubivoluntas soli se submittat Deo, & sub Deo deficiat
universa. Hæc est summa sapientia, inquit Bernardus: Bern.
Sic piæsse, & subesse, & ceteris sub Deo præsse, obser-
vando Divinum præceptum: Illi soli servies, quia ipse
salu est. Ergo soli Deo debemus amorem, obedientiam,
honorem & gloriam.

Inspice & respice totum hoc universum, singula per-
curtelementia, transcende spheras celestes, oculos
confiderationis tuæ converte ad divitias & decorem
paradysi, ad magnificentiam & multitudinem incola-
rum celestium, penetra cuncta naturæ bona, thelau-
ros gratiarum, felicitatem gloriae: nisi tunc emat geris
Deum, cuncta erunt frustratoria: quidquid creatum est,
limitatum & insufficiens est cordis nostri capacitatii.
Unicus solus Deus increatus, illimitatus, ut potest
K. uni-

S. Thom. universale esse, universale verum, univox
quietam reddit animam, explet intellectum,
luntatem, reque in perpetuum felicem et
constituit.

B. Aegid. Hec igitur sit scopus & finis hominis
sola soli, & una uni. Sit sola anima soli Deo
fugiat omne illud, quod non est Deus. & nos
vel tametque consortium & familiaritatem
de gradibus mortificationis. videamus nunc
praxin, uti & conditiones ejusdem.

C A P. III.

De mediis ad asequendam mortifi-
cationem.

Universalia ac necessaria media, quibus
tionis scalam concendum, reducuntur
que capita. Primum est praesentia Dei. Secundum
mori: Passionis Christi. Tertium oratio. Quarto
odium proprium. Quintum & ultimum est
contritorum actuunt.

Quod attinet ad primum, Memoria Detrahantur
Basilis, contra omnes tentationes medelam pro lemum;
potentiae superiores unitae Deo ad cundem
trahunt potentias inferiores.

In currugloriae Dei, quem vidit Propheta
rotæ non trahebantur ab animalibus; sed à spiritu crucem
vebantur, quia spiritus vita erat in rotæ. Idem Filio. H
spiritus se communicabat animalibus; mirabiliter
morphosi transformabantur in aliam formam. Ter-
ram & Cherubinorum.

Simile contingit animæ ex gratia Divinae. Potentiae superiores non trahuntur ab inferioribus
per virtutem ejusdem gratia, potentiae inferiores, inveniuntur ad
ex natura suâ sensuales & animales sunt, sicut spiritus salvatoris
& non tantum Angelicæ; verum etiam quodammodo
Divina, cum elevantur ad operandum in ordine cura orationis
Deum & pro Deo. Beata praesentia! que immo-
bilis efficit animam, & dum innuitur in immobili, adiuva & fugerit.

Ezech. i.

saturatur: *Anima saturata consolationibus cœlesti-* *S. Thom.*
as calabat favum terrenarum consolationum: à terra *Prov. 25.*
brevitatem in aitum: Susollam te super altitudinem terra: *Isa. 58.*
nde omni terebrata facta superior obruum suum figit
volubilitatem verbi: Et oculus desiderantibus Chri- *S. Hieron.*
um, nihil aliud dignatur aspicere.
Secundum medium pro mortificandis & regulandis
actibus est continua memoria Passionis Christi:
erexitur, si spexerit, vèvet. Variis offertur tentationibus, *Num. 21.*
motibusque inordinatis: Reipice devorè
mythicom sergentem, Christum scilicet, Crucifixum,
& liber evades. Inspice Christum hominem, & re-
piceris à Christo: coniicte mentis oculos in Passionem
Filiij, & Pariter respiciet misericordia: veluti Domi-
nus cuidam sanctæ recyclavit Perlocce: Anima, quæ de- *Blos. Mon.*
potè nescivit Crucifixum, respicitur à Dei misericordia, p. i. c. i.
Enficiatatem hujus modi: in unico consistit intuitu:
Respite, & salvaberis.

Secunda. Quapropter Ap. stolus mortificationem nostram
 ait. Quidam de causâ vocat Mortificationem IE SV (Mortifica- *2. Cor. 4.*
 n estimationem IE SV in corpore nostro circumsonentes) non solum,
 quod tam sufferte debeamus propter amorem & glo-
 riam IESU, aut ad imitationem IESU, & ut ei assimili-
 amur; verum etiam, quod ipsam supponere nequea-
 dem finem, IESU deficiente auxilio: idque obirebimus, si
 cum consideratione & memoriam Passionis Filii non tra-
 pheta Ego damus oblivioni compassionem Martis, quæ stat juxta
 eadē seipso crucem, vel potius in eadē cruci simul crucifixā cum
 Idem Filio. Hujusmodi exemplo amaritudo crucis & mortifi-
 cationis tua dulcorabitur.

Terterum medium est oratio, veluti expressi ipsemer
 Salvator docuit dicens: Vigilate & orate, ne intreris Matth. 26.
 in temptationem. Variis jaestamur temptationum undis,
 superioribus nimium opprimimur mortificationis dolore: recurra-
 mus ad orationem, clamemus cum Apostolis: Domine Matth. 8.
 salvanos perimus. Ut enim quæcumque gravis supereretur
 quodammodo tentatio, necessaria est gratia, quæ non nisi media obtine-
 tur oratione: & hac de causa Adamum cecidisse ferunt;
 quod temptationis sua tempore per orationem non con-
 siderit ad Deum.

Quartum medium est odium proprium, ne

Ioan. 12.

*comminiatum a Christo his verbis: Quicquid
tuam, custodit eam, &: Qui non odit Patrem, &
& animam suam, non est me dignus. Per hunc
odium factum est mortificatio: namodo*

quod odio dignum est, idque non est natura, sed

piscientia, & inordinatus appetitus illius. Eius

odio habendum, od o quoque dgnus est solum. Or

pitum & causa peccati: qui somes, opinione

*Mun
in tentatione hominis te et locum serpenti, & que com*

*serpentem: etenim, sic ut *Lxx* monte tentacionis tenuit*

serpentem, tanquam per proprium instrumentum Ap-

noster erat per appetitum sensitivum irregulariter

quoniescensq; mortificari & vincitur nostra exire

deviciatur peccator & mortificatur Dux, cap. finit.

ei arma est manus. Si pens venenosus serpentus qual

concupiscentiae, sentina iniquitatis, satanas, dinas,

primogenites Luciferi, proutum Inferni confundit

creaturarum deordinatio, animatumque & impedit

ultimum exterritum. Ille debet esse uincere

jeclum, & terminus mortificationis, tanquam

calceum

tycannus, rebellis, semperligatus, strenuus, &

tuum carcere dmnatus habendus est. Dicit gressum

In Lucae, i. cape consilium: Noli esse terrenis alligatus: nol-

tere, ut tibi prae domine tur sensus: esto filius

mat te terra, non capiat: vereatur caro possum

tui, & concussa subdatur.

Quantum & ultimum medium est exercitium

actuum contritorum: Non possunt superari

Callianus, affectiones mala, nisi introducantur ad

per alterum in luperatur affectus, amor supplex

amore Dei: quemadmodum in rebus naturalibus

forma corruptitur per generationem in alterius

veritatem suo nos docuit exempli Christus D. N.

do tentatus a Dæmonie per autoritatem facta

rx, respondit & vicit per autoritatem contrarium

versis obrueris passionibus superbis, despatentis

contrarios elic actus humilitatis, cõfidentia in Deo

sicque non tantum non perdes, sed facies, ut in qua

stolis, cum temptatione proventum.

C. 1. Cor. 10.

S. Aug.

CAP. IV.

De conditionibus perfectæ Mortifica-
tionis.

Mortificatio, ut sit perfecta, debet esse totalis, con-
oneD hū manus hilari, de vota & perseverans. Primo, totalis,
te, & que complectatur totum hominem, nec ullam in ho-
mīnūtūne relinquit partem in mortificaram. Et hic erat
aliter sensus Apo. li, quando dicebat: *Mortificationem IESV* 2. Cor. 4.
egulari in corpore nostro circumferentes. Unde quaque mortifi-
cationis ratione diligendi & circumdandi sumus, à dextis & à
on, cito, similes, ab uno ad summum usque. Si quæ pars relin-
is, serpens, qualiter in mortificata; si quis affectus dominetur inor-
bitacione diuina, sufficiens est ad turbandam totam pacem ani-
mæ: illa rimora mentis, ait S. Gregorius, nam retardat
que datur & impedit progressum animæ in via spiritus. Parvimo-
uicentia, solle videtur, ait S. Chrysostomus: *Calceare Hom. 2. ad*
quācumq[ue] caleum pede majorom, nihilominus tibi obstaculo erit pop. An-
nus, &
t. D. in in mortificatio, & prog. esu: Sed non tolerabu, te enim ad iacob.
transum impedit: sic domus necessitate major ad celos
miserere mortificationis conditio, secundam, ut sit continuus,
acquire satage.

Secondo, mortificatio, ut sit perfecta, debet esse con- 2. Cor. 4.
tinua. Audi Apostolum: *Mortificationem Iesu semper in*
corpore nostro circumfarentes. Semper nobis incumbit
mortificatio, quia tempestum in consiliu, semper
impetuus à nostris inimicis, nunquam propterea de-
ponenda fuit mortificationis arma. Et ut eò melius
capiz, quā ratione id faciendum sit, adverte, duas
*mortificationis datis species: Una est negativa, quæ pro-
hibet omnem inordinationem affectuum & passionum:*
& haec excienda est semper, & ad semper: etenim semper
nobis recte operandum est, nunquam permittendus ali-
quis actus malus & inordinatus. Sic etiam mortificatio
debet esse continua circa consolationes & commodita-
tates corporales: excludendo omnes, solum admittendo
K 3   necesse

S. Herm.
Surius.

necessariam pro sustentaculo vita. Legitur de Dei pro
Hermannō, quod fugerit omnem diligentiam obvenit a
superfluitatem in commodiitate corporis, nec
quād admiserit consolationem: & cūm ob noice te
peteretur causa, dicere solebat: Iesus prahabat, veluti pri
permittit: prohibuit verbo, non permittit exemplu
optima regula: fagere & abhorriere omnia ista. Tertio
Et amēpta, veluti ea fugiē & abhorriunt Chistia
luti docuit ea esse fugienda & abhorreoda. Mortifi
cationis species est positiva, qua sit perpe
carnis afflictivas, & hæc exercenda est prolatione
juxta vires & directionem Patrum spiritualium
prædictum est. Unde pro præceptis omnibus
observabis. Primum est, habeas penitentiam
secundum dictum modum determinatas. Secun
dum adit quoque mortificatione & penitentia interno
tijarum, passionum & sensuum, qua sit mortifi
cationis exteriores, semper & omni tempore. Te
promptus sis & paratus ad suscipiendas quæ
mortifications, quæcumque foristi: obser
tando, verum esse, illas, ut potè prædestinatio
media, venire è manu Dei: Omne, quæ appelle
Ecclesi. 2.4. fuerit, accipe, consulit tibi Spiritus sanctus ubi
Hugo: Si adversas medicamentum si profera
fictum: & pro utroque debes Dei gratias agere. Quæ
sunt mortificationis fontes, solebat dicere quæ
gnæ sanctitatis Pater è societate Iesu, & omnibus
nati sunt primo fonte, ac prima causa, quæ est
primus, ierupus, secundum vici studines frigus, tri
secundus, mundus, secundum contradictiones, Con
tiones: tertius, Corpus, per infirmitatem, fama
quartus, Proximus, per morum diuersitatem: &
Spiritus, per ariditatem & desolationem.

Et quando hæc mortifications nobis ad
suscipiendas & acceptandas suæ nos modò ludens
& lætanter, veluti dona & gratia è manu Dei:
terque standum est in illis generosorum inlustri
nec unquam fuga capienda est. Hæc est causa
S. Cathar. S. Catharina, cur pau. i proficiantia peccatorum,
quod non acceptent, sed fugiant mortificationes.

De procedentes. Quare in praxi, quamprimum tibi
obvenit aliqua mortificatio, de tali gratia gratias age
Domino, & in Divino ejus conspectu tanto favore a-
gnofce te indignum, amplexare tribulationem istam
veluti preciosam & Divinam. Verum, ut modo jam
dicto continet sic mortificatio.

Tertio, hilaris sit, necesse est, curando, ut in eadema
persecuta pessimas gaudium quoddam Beatitudinis,
laetitia voluntate, ad minus in intellectu, per considera-
tione summi boni, quod per eam acquiritur.

Idem est motus, docet S. Thomas, medij & finis. S.Tho. I.2.
Igitur eadem cordis plenitudine, extote corde, ex tota q.12. a. 4.
anima: eodem jubilo & consolatione, quam contem-
platur finem gloriz, considerandum est medium morti-
ficationis: Omne gaudium existimare fratres, quandō, Iacobi ep.
tempore variis affl. stabimur tentationibus & mortifica- 1. c.
tionibus. Et si mortificatio continet omne gaudium,
abs dubio continebit omnē bonū, ac proinde nostra
erit beatitudo in terris, iuxta oraculum Christi:
Beati, qui lugent: Beati, qui persecutiones patiuntur. Matth.5.
Verum hæ letitia & hilaritas conjuncta esse debet cum
devotione, propterea:

Quarto, devota debet esse mortificatio, munita con-
tinua memoria Passionis Christi, & Mariæ Virginis
juxta crucem stantis, ut supra dictum est, & cum hac
obtinetur.

Quinta & ultima proprietas mortificationis, quæ
est, ut sit perseverans usque ad mortem. Audi Ber- S. Bern.
nardum: Quid prodest Christum sequi, si non con- epis.254.
tingat consequi? Idē Paulus ajet: sic currite, ut
comprehendatis. Ibi Christiane sige tui cursus metam,
ubi Christus posuit suam. Factus est, inquit, obediens
usque ad mortem. Quantumlibet ergo cucurris, si
usque ad mortem non perveneris, bravium non appre-
henderis. Bravium Christus est. In Christianis, ait Epis.19, ad
Hieronymus, non quaruntur initia, sed finis: non Cor.
sufficit vivere, sed oportet vivere & mori in cruce.
Hæc hæc nostra, hæreditas nostra, consolatio nostra,
Neminim audiamus, fratres, consultit S. Bernardus,
non

OVS
DE RET
V
O V

Serm. 1, de non carnem & sanguinem, non spiritum quin
sum à cruce suadentem. Persistamus in cruce
Pasch, mur in cruce: deponamus aliorum manum, in
levitate. Caput nostrum deposuere vini iuli, i
dignatione sua Angeli sancti deponant. Sicque
erimus, nos fore transituros à Cruce ad p
à mortificatione momentanea ad consolacion
æternam, à morte ad vitam, quammodo capitulo
concedat D E U S.
Amen.

D E O Laus honor & gloria.

Finis primæ partis.

